

MARIA

Regină a României (1875-1938)

prof. Corneliu M. Andonie,
muzeograf, Muzeul Militar Național

Maria Alexandra Victoria de Saxa-Coburg și Gotha, s-a născut la 29 octombrie 1875, la Eastwell Park, Kent, în Anglia; a fost nepoata reginei Victoria și mare prințesă a Marii Britanii și Irlandei.

Părinții săi au fost Alfred Ernest Albert de Saxa-Coburg și Gotha, duce de Edinburgh, iar mama, Maria Alexandrovna Romanov, mare ducesă a Rusiei, unica fiică a țarului Alexandru al II-lea al Rusiei.

Maria a fost botezată în ritul anglican la capela privată a castelului Windsor pe 15 decembrie 1875, având ca nași de botez pe: împărăteasa Rusiei Maria Alexandrovna și țareviciul Alexandru al III-lea (bunica și unchiul pe linie maternă), Alexandrine, ducesă de Saxa-Coburg și Gotha (mătușă pe linie paternă), Alexandra, prințesă de Wales (mătușă pe linie paternă) și prințul Arthur, duce de Connaught (unchi pe linie paternă).

S-a căsătorit la 29 decembrie 1892 cu Ferdinand, principele moștenitor al tronului României (Maria devenea astfel, prima prințesă britanică, după câteva sute de ani, care se căsătorea cu un prinț catolic), încercând încă de la început și reușind să se integreze națiunii care o adoptase ca prințesă și, începând din 1914, ca regină.

De-a lungul timpului a urmărit constant întărirea legăturilor dintre România și Marea Britanie, dovedind reale calități diplomatice în susținerea și apărarea intereselor României. S-a opus intrării României în primul război mondial de partea Puterilor Centrale și a susținut alianța cu Antanta, în vederea susținerii de către aceasta a idealurilor naționale românești.

În perioada Conferinței de pace de la Paris (1919) dar și după încoronarea, alături de regele Ferdinand, ca suverani ai României Mari (Alba Iulia, 15 octombrie 1922), a participat la o campanie diplomatică pentru recunoașterea internațională a statului român reîntregit, având întrevederi oficiale sau informale cu suveranul englez, George V, vărul său, cu președintele Statelor Unite ale Americii, Woodrow Wilson, primul ministru al Franței, Georges Clemenceau sau cu reprezentanții de marcă ai presei europene.

După moartea regelui Ferdinand și venirea la putere a fiului lor, Carol II (1930), acesta a reușit îndepărtarea reginei Maria din viața politică, obligând-o să trăiască, practic, într-un soi de exil intern la reședințele sale de la Balcic și Bran.

La 26 martie 1926, de Bunavestire, regina Maria a trecut la ortodoxism. Într-o ceremonie desfășurată la palat, ea s-a spovedit, a fost dezlegată de patriarhul Miron Cristea și a fost primită în sânul Bisericii Ortodoxe Române.

În ultimii doi ani de viață, bolnavă fiind, s-a tratat la diferite sanatorii din Europa, revenind în țară în vara lui 1938, murind la 18 iulie 1938, la reședința sa de la Pelișor, Sinaia.

A cerut, prin testament, ca trupul să-i fie înhumat în biserica episcopală de la Curtea de Argeș, iar inima să-i fie păstrată într-o raclă din capela *Stella-Maris* a reședinței, din Balcic. După cedarea Cadrilaterului în 1940, inima reginei a fost mutată la Bran.

Regina Maria a fost o iubitoare și o colecționară de artă, susținând o serie de personalități artistice și literare cu burse și bani. Este autoarea unor interesante scrieri memorialistice, precum și a unor povești și versuri pentru copii: *The Lily of Life* („Crinul Vieții”), 1912; *The Dreamer of dreams* („Visătorul de vise”), 1912; *Ilderim*, 1915; *Patru anotimpuri*, 1915; *Povestea unei inimi*, 1915; *Why? A Story of Great Longing* („Povestea unui dor nestins”), 1915; *The Stealers of Night*, 1916, Londra; *Regina cea rea*, 1918; *The Story of Naughty Kildeen* („Povestea neastâmpăratei Kildeen”), 1917; *O poveste de la Sfântul Munte*, 1917; *My country* („Țara mea”), 1921; *Minola*, 1918; *Gânduri și icoane din timpul războiului*, Sibiu, 1919; *Peeping Pansy* („Pansy cea care se uită cu coada ochiului”), Londra, 1920; *The Queen's of Romania Fairy Book* („Cartea de basme a reginei României”), 1923; *The Voice on the Mountain* („Glasul de pe munte”), 1923; *The Lost Princess* („Prințesa pierdută”), Londra, 1924; *Înainte și după războiu*, 1925; *The Magic Doll of Romania* („Păpușa magică a României”), New York, 1929; *Lulaloo*, 1929; *Casele mele de vis*, 1930; *Copila cu ochi albaștri*, 1930; *Crowned Queens* („Regine încoronate”), 1930; *Stella Maris*, 1933; *The Story of My Life* („Povestea vieții mele”), 1934

Legăturile ei cu armata datează din 3 octombrie 1896, când principesa Maria a fost înscrisă în controalele Regimentului IV de roșiori (al cărui comandant era soțul său, principele moștenitor Ferdinand), cu gradul de sublocotenent; din 1898 ea a devenit cap (colonel onorific) al regimentului. Acestea au continuat în timpul celei de a doua campanii a armatei române în sudul Dunării, în 1913, când, continuând tradiția reginei Elisabeta, din 1877-1878, a îngrijit militarii bolnavi de holeră în lazaretele de pe malul Dunării.

Pe timpul primului război mondial, după campania nefericită a anului 1916, și-a însoțit soțul în refugiul din Moldova, activând ca soră de caritate în iarna și primăvara anului 1917, când, ca și în celălalt război, fără teama de a se îmbolnăvi, de data aceasta, de tifos, a stat la căpătâiul militarilor, atât în spitale militare, cât și în cele înființate chiar de ea. Pentru această activitate, continuată și în vară, pe timpul luptelor de la Mărăști, Mărășești și Oituz, regina Maria, avea să fie și ea, numită în popor *mama răniților*.

Deasemenea, a luat parte, alături de regele Ferdinand și de ceilalți generali conducători ai armatei, la decorări, reviste de front și defilări, fiind și astfel, alături de militarii armatelor română și rusă.